

Geachte gemeenteraden van Flevoland,

In juni verstuurde het Dagelijks Bestuur van GGD Flevoland de Ontwerpbegroting 2026 naar de gemeenteraden. Daarbij is aangegeven dat met de herziening van de Wet gemeenschappelijke regelingen die op 1 juli 2022 van kracht is geworden, wijzigingen zijn doorgevoerd die effect hebben op het bestuurlijk traject van de (Ontwerp-)begroting. De voornaamste zijn:

1. De raden hebben twaalf weken de tijd om hun zienswijze op de ontwerpbegroting 2026 e.v. met het Dagelijks Bestuur te delen. Dit was voorheen acht weken.
2. Het Dagelijks Bestuur stelt de raden, voorafgaande aan het vaststellen van de definitieve begroting door het algemeen bestuur schriftelijk en gemotiveerd in kennis van zijn oordeel over de zienswijzen van de raden, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt.

Als bijlage bij deze reactiebrief is een overzicht van de ontvangen zienswijzen opgenomen. Het Dagelijks Bestuur geeft u als gemeenteraden middels deze brief een reactie op uw zienswijzen op de ontwerpbegroting en stelt daarbij een aanpassing op de begroting voor aan het Algemeen Bestuur. In deze brief leest u onze overwegingen hierover terug.

Samenvattend:

Het Dagelijks Bestuur stelt het Algemeen Bestuur voor om de ontwerp-programmabegroting 2026 in gewijzigde vorm vast te stellen. Waarbij zij voorstelt om, teneinde te voldoen aan wet- en regelgeving (Wgr, Gemeentewet en BBV), de structurele tekorten uit de begroting 2025 structureel te dekken. En waarbij, om tegemoet te komen aan gemeenten die willen versterken en tegelijkertijd gehoor te geven aan gemeenten die eerst nadere informatie willen of behoefte hebben aan een nieuw afwegingsmoment, het Dagelijks Bestuur voorstelt de versterking op het domein Algemene gezondheidszorg (AGZ) in te zetten en de versterking op het domein Jeugdgezondheidszorg (JGZ) te temporiseren.

Hieronder vindt u de reactie op de zienswijzen, waarbij eerst de financiële componenten worden beantwoord en vervolgens de overige punten uit de zienswijzen worden voorzien van een reactie van het Dagelijks Bestuur.

A. Financiële componenten uit de Ontwerpbegroting 2026:

1. *Ophoging inwonerbijdrage door indexering en groei inwoneraantal*

Alle gemeenteraden stellen akkoord te gaan met de ophoging door indexering en de groei van het aantal inwoners.

Reactie Dagelijks Bestuur:

Het Dagelijks Bestuur stelt het Algemeen Bestuur voor om de Ophoging inwonerbijdrage door indexering en groei inwoneraantal op te nemen in de begroting 2026.

2. *Structureel tekort dienstverlening (Jeugdgezondheidszorg)*

De begroting 2025 van GGD Flevoland is niet meerjarig sluitend. Het Algemeen Bestuur heeft bij de vaststelling van deze begroting besloten de structurele tekorten deels incidenteel te dekken uit de

inwonerbijdrage en de GGD de opdracht gegeven, middels een bestuursopdracht om scenario's te ontwikkelen voor 2026 en verder. De conclusie van de bestuurlijke opdracht is dat deze tekorten niet binnen de begroting van de GGD opgevangen kunnen worden, zonder negatieve impact te hebben op de kwaliteit en dienstverlening. Deze scenario's worden in de oplegger van de ontwerpbegroting en de ontwerpbegroting verder toegelicht.

Er is erkenning en de noodzaak van structurele dekking van deze tekorten vanuit vijf gemeenten. De gemeente Lelystad stelt het tekort nog eenmalig incidenteel op te willen hogen en verzoekt verdere duiding voor het structureel op te willen nemen.

Reactie Dagelijks Bestuur:

Het Dagelijks Bestuur stelt het Algemeen Bestuur voor om de in 2025 incidenteel gedekte post voor het structurele tekort op de dienstverlening in de begroting van 2026 structureel te dekken uit een ophoging van de inwonersbijdrage. Het betreft hierbij een bedrag van € 343 (x 1.000).

Hiermee voldoet de begroting aan de wetgeving vanuit Wgr, Gemeentewet en BBV. De duiding van dit tekort is als volgt: het tekort betreft salariskosten voor professionals in de jeugdgezondheidszorg (JGZ). Onder invloed van het arbeidsmarkt tekort is de invulling vacatures binnen de JGZ een urgent probleem, en brengt extra kosten met zich mee vanwege de inzet van externe inhuur van jeugdartsen.

3. *Structureel dekken van kosten voor Bestuursondersteuning*

De noodzaak tot versterking van de bestuursondersteuning wordt breed onderschreven door alle gemeenteraden.

Reactie Dagelijks Bestuur:

Het Dagelijks Bestuur stelt het Algemeen Bestuur voor om de in 2025 incidenteel gedekte post voor bestuursondersteuning in de begroting van 2026 structureel te dekken uit een ophoging van de inwonerbijdrage. Het betreft een bedrag van € 250 (x 1.000). Hiermee voldoet de begroting aan wet- en regelgeving vanuit Wgr, Gemeentewet en BBV. De bestuursondersteuning zal worden ingezet op het doorlopen van de P&C-cyclus, het voldoen aan wet- en regelgeving in het kader van de WOO, het invulling geven van juridische ondersteuning bij klachten en voor communicatie. Daarnaast kan met de versterking op bestuursondersteuning ingezet worden op de versterking van de informatiepositie van gemeenteraden en de kwaliteit van het begrotingsproces zoals toegelicht in reactie op enkele zienswijzen hieronder.

4. *Gericht versterken op Algemene Gezondheidszorg, middels gerichte investering om formatie van infectieziektebestrijding (IZB) meer op orde te krijgen*

De bestuurlijke opdracht toonde aan dat bij de afdeling Algemene Gezondheidszorg (AGZ) niet of beperkt aan de minimum wettelijke eisen voldaan kan worden: de taken worden uitgevoerd onder hoge werkdruk bij medewerkers en door stevig te prioriteren. De consequentie hiervan is een hoog ziekteverzuim, een beperkte maatschappelijke impact en spanning op de kwaliteitseisen. De toekomstbestendigheid van de taken van AGZ staat onder druk omdat er niet ingezet kan worden op de dag van morgen. Naast de impact die naar voren komt uit beperkte activiteiten en verzuimcijfers is een inzicht gegeven aan de hand van [de Formatienormering algemene IZB](#) van Bureau Berenschot uit 2023, met daarbij een uitsplitsing van taken waaruit naar voren komt dat GGD Flevoland onder formatie haar taken uitvoert.

Met het gericht versterken op de taken voor infectieziektebestrijding binnen afdeling AGZ wordt het minimum wettelijk niveau behaald, ook zonder de Formatienorm (Berenschot, 2023) te behalen. Er is dan inzet zekerheid bij uitbraken en crises plus de taken op onder andere preventie en monitoring kunnen goed worden uitgevoerd, waarmee we uitbraken meer voorkomen en de impact van uitbraken verkleinen. Door de slimme georganiseerde taken binnen AGZ versterken we daarbij ook breder dan alleen op IZB. De gemeenteraden van Dronten, Zeewolde, Urk en Noordoostpolder zijn

het eens met versterken op Algemene gezondheidszorg, zodat aan de minimale normen kan worden voldaan.

De gemeenteraad van Lelystad stelt dat zij meer onderbouwing wenst en derhalve niet akkoord gaat met de middelen die nodig zijn voor het gericht versterken van de taken van infectieziektebestrijding.

De gemeenteraad van Almere noemt hierbij dat zij van mening is dat de covid-pandemie aangetoond heeft dat er meer geïnvesteerd moet worden in infectieziektebestrijding, maar dat het Rijk haar verantwoordelijkheid dient te nemen.

Reactie Dagelijks Bestuur:

Het Dagelijks Bestuur stelt het Algemeen Bestuur voor om de Algemene Gezondheidszorg te versterken en in het licht van de wettelijke opgave, de maatschappelijke risico's en de kwetsbaarheid van de organisatie. Het versterken van de wendbaarheid van Algemene Gezondheidszorg, middels gerichte investering in de formatie van infectieziektebestrijding (IZB) betreft een bedrag van € 505.400. Het Dagelijks Bestuur deelt de zorgen over de rijksmiddelen voor de pandemische paraatheid.

In reactie op de vragen om verdere toelichting op het proces en de inzet van de versterkingsmiddelen het volgende: De eerste conclusies uit de inzichtfase zijn door de extern onderzoeker gedeeld met het bestuur in de [bestuursvergadering van 13 maart 2025](#). Het overzicht voor AGZ vindt u op pagina 14. Deze stukken zijn behandeld als niet-openbare stukken en vindt u [hier](#). De conclusies zijn gebaseerd op de kaders uit de [Wet Publieke Gezondheid](#), [Besluit Publieke gezondheid](#) en [de Formatienormering Algemene IZB](#) van Berenschot (2023). Op 23 april 2025 is een [verdieping op het inzicht](#) besproken in de bestuursvergadering met een eerste uitwerking van de verschillende denkbare scenario's. In de [bestuursvergadering van 9 mei 2025](#) zijn de scenario's voor versterking van AGZ besproken. De verwachte impact van het gericht versterken ten opzichte van krimp (de tekorten niet structureel dekken) en stilstand (de tekorten structureel afdekken) vindt u op pagina 19 tot en met 21. Deze vragen zijn in de vergadering van het [Algemeen Bestuur van 21 mei](#) met een [nadere uitwerking van de versterking AGZ](#) beantwoord, met daarin de relatie tot het wettelijk kader en de uitwerking hiervan in de [Formatienormering Algemene IZB 2023](#). U vindt deze onder andere terug in sheet 37 t/m 41. Benoemd is toen ook dat er geen sprake is van een keuzepalet van losse wettelijke taken, maar dat deze taken een logische samenhang kennen die uitgewerkt is in de formatienormering.

5. *Versterken zorgstructuur scholen door inzet Jeugdgezondheidszorg professionals.*

De huidige formatie van jeugdgezondheidszorg (JGZ) is ingericht op exact voldoen aan het minimum wettelijke niveau zoals de Wet Publieke Gezondheid en Besluit Publieke Gezondheid dat omschrijven. Dit betekent in de praktijk dat er bij verzuim direct knelpunten ontstaan en de dienstverlening onder het minimumniveau zakt en/of dat er personeel ingehuurd wordt tegen hoge kosten. Tegelijkertijd is de basisinfrastructuur goed. Met de versterking wordt met meer formatie de bestaande zorgstructuren versterkt op scholen. Hierdoor staat de basis steviger en kunnen alle kinderen gezien worden conform de wet en is er ook ruimte voor maatwerk mogelijk waar nodig, in afstemming met ouders en kinderen, scholen en gemeenten. De gemeenteraden van Dronten, Urk, Noordoostpolder en Zeewolde zijn het eens met het versterken op Jeugdgezondheidszorg door middel van het verstevigen van de bestaande zorgstructuren in het onderwijs, zodat aan de normen kan blijven voldaan en tegenvallers niet meteen financiële en kwalitatieve uitdagingen tot gevolg hebben.

De gemeenteraden van Almere en Lelystad, zijn het niet eens met de middelen die gekoppeld zijn aan de versterking van JGZ. De gemeenteraad van Lelystad spreekt uit dat zij behoefte heeft aan meer onderbouwing, waarbij toegelicht wordt welke activiteiten worden geïntensiveerd en hoe deze

zich verhoudt tot de dienstverlening die Lelystad als plusproduct afneemt. De gemeenteraad van Almere benoemt dat zij erkent dat de gezondheidszorg voor jeugdigen onder druk staat in Almere. Daarnaast stelt zij dat de beschikbare middelen ook onder druk staan en dat de gemeenteraad een integrale afweging wil maken.

Reactie Dagelijks Bestuur:

Het Dagelijks Bestuur stelt het Algemeen Bestuur voor om de Jeugdgezondheidszorg te versterken en in het licht van de uiteenlopende zienswijzen op dit punt een temporisering in acht te nemen en de versterking in twee jaar te realiseren. Dit betekent dat voor het versterken van jeugdgezondheidszorg, middels het versterken zorgstructuren op scholen door inzet jeugdgezondheidszorg-professionals, voor 2026 een bedrag van € 333.500 en voor 2027 een bedrag van € 333.500 (exclusief indexatie en inwonergroei).

Hiermee worden gemeenten in de gelegenheid gesteld om in een rustiger tempo de ophoging van de inwonerbijdrage te verwerken. Op korte termijn is er een versterking van de organisatie en daarmee een vermindering van risico's en versterking van flexibiliteit. Op de iets langere termijn is het gesprek goed te voeren over de inzet van middelen en prioriteiten van het bestuur (te denken valt aan de inzet rondom scholen, het verhogen van de vaccinatiegraad, etc.).

Daarnaast kan hiermee aangesloten worden op het onderzoek naar de verhouding van de Plustakenportefeuille en de door de inwonersbijdrage collectief gefinancierde dienstverlening (GR) zodat een integrale afweging kan worden gemaakt die door sommige gemeenten gewenst is.

De gemeente Almere en Lelystad kennen soortgelijke inzet van de JGZ die zij bekostigen via een subsidiebeschikking, een zogenaamd plusproduct (zie bijlage 1 van de [Ontwerpbegroting 2026](#)). Dit stelt deze gemeenten in staat om een heroverweging van hun plusportefeuille te maken en daarmee een "integrale afweging" te maken. Wanneer deze gemeenten de ophoging van de inwonerbijdrage op het punt van JGZ wensen te compenseren door een vermindering van het afnemen van plusproducten op het gebied van JGZ bij de GGD, maakt dat voor de maatschappelijke impact geen verschil, deze blijft in stand. De financiële robuustheid van de GGD zal dan niet groeien, maar door plusproducten naar de collectief gefinancierde dienstverlening te verplaatsen, wordt wel het risico van vraaguitval verminderd. Door de temporisering ontstaat ook de mogelijkheid om in het bestuur nader te verkennen waar de bestuurlijke prioriteiten binnen de JGZ worden gezien.

B. Overige opmerkingen in zienswijzen en de reactie van het Dagelijks Bestuur hierop:

1. Samenwerking

Aan de begroting 2026 is een intensief proces voorafgegaan. Vanwege een niet-structureel sluitende begroting 2025 zijn er meerdere gesprekken met de provincie gevoerd. In korte tijd is er in het kader van de bestuursopdracht onderzoek gedaan, inzicht gegeven in de processen en financieringsstromen van GGD Flevoland en hebben extra bestuursvergaderingen plaatsgevonden om gezamenlijk de verschillende fases van de bestuursopdracht te doorlopen. Parallel is een ambtelijke werkgroep aan het werk geweest om meer zicht te krijgen in de kosten van de overhead. De gemeenteraden Dronten, Urk en Noordoostpolder spreken hun waardering uit voor deze samenwerking en geven blijk van erkenning voor de inspanningen hierbij van de GGD. De gemeenteraad van Zeewolde ondersteunt middels de zienswijze waarin zij stelt geen zienswijze in te dienen de inzet van het Dagelijks Bestuur in de ontwerpbegroting 2026.

Reactie Dagelijks Bestuur:

Het Dagelijks Bestuur bedankt deze gemeenteraden voor deze waardering en zet zich ervoor in dat ook in de toekomst dit proces de aandacht en kwaliteit krijgt om de gemeenteraden optimaal te ondersteunen in de rol die zij hebben bij GGD Flevoland.

2. Omgang met zienswijze door Dagelijks Bestuur en opbouw van de (ontwerp-)begroting.

De gemeenteraad van Lelystad stelt dat zij graag de mogelijkheid heeft om invloed uit te oefenen op de begroting. Daarnaast heeft deze gemeenteraad twijfels over het doorlopen proces en heeft behoefte aan een andere indeling en opbouw van de begroting.

Reactie Dagelijks Bestuur:

Het Dagelijks Bestuur heeft alle gemeenteraden uitgenodigd om een zienswijze te geven en ontvangt de zienswijzen en behandelt deze conform de [Gemeenschappelijke Regeling](#) (artikel 25). Het Dagelijks Bestuur hecht waarde aan alle zienswijzen en weegt deze mee in haar voorstel richting Algemeen Bestuur.

Om tegemoet te komen aan de wens om de vorm van de begroting te verbeteren en het proces te versterken, stelt het dagelijks Bestuur aan het Algemeen Bestuur voor om een nieuwe bestuursopdracht vast te stellen. Deze geeft opdracht om in toekomstige P&C-producten toe te werken naar het stellen van doelstellingen die voldoende specifiek en meetbaar zijn, voorzien van prestatie-indicatoren en gekoppelde normen. Hierbij wordt aan de directie verzocht om deze opdracht in tijd en proces uit te werken en ter hand te nemen, in samenhang met de versterking van de bedrijfsvoering en de controlfunctie, en het bestuur met regelmaat over de voortgang te informeren.

NB: Het College van B&W Lelystad heeft na de behandeling van de concept-zienswijze van de gemeenteraad enkele vragen op schrift gesteld. De beantwoording hiervan is toegevoegd als bijlage aan de stukken.

3. Optimaliseren tijdspad begrotingsproces en afstemming zienswijzen

Gemeenten Noordoostpolder en Urk verzoeken om de ontwerp-begroting tijdig te doen toekomen aan de gemeenteraden en rekening te houden met het zomerreces van de gemeenteraad.

Reactie Dagelijks Bestuur:

Het Dagelijks Bestuur neemt uw opmerkingen ter hand. U ontvangt eind 2025 de planning van de P&C-cyclus, met daarin een uitwerking conform de gemeenschappelijke regeling.

4. Informeren van de gemeenteraad

Gemeente Urk biedt het Dagelijks Bestuur de gelegenheid om de gemeenteraad mee te nemen in ontwikkelingen, zowel inhoudelijk al financieel.

Reactie Dagelijks Bestuur:

Het Dagelijks Bestuur dankt u voor uw betrokkenheid en vindt het van groot belang dat de gemeenteraden op de hoogte zijn van de ontwikkelingen binnen de GGD en de gezondheid van de inwoners van Flevoland. In vervolg op de handreiking tot een toelichting in de aanbiedingsbrief bij de ontwerp-begroting, zullen we bij de kadernota in het voorjaar van 2026 opnieuw bij u terugkomen voor een informatiemoment. Daarnaast verstuurt de GGD sinds augustus 2025 een periodieke nieuwsbrief en zijn raadsleden altijd welkom bij de GGD voor meer informatie. De gemeente Urk vraagt specifiek om een raads sessie, waaraan de GGD graag meewerkt.

5. Financiële positie van gemeenten

Diverse gemeenten benoemen dat de Ontwerpbegroting invloed heeft op de gemeentebegroting, voor nu of voor de toekomst. Hierbij verzoekt de gemeente Urk om kritisch te blijven kijken naar mogelijkheden om taken efficiënter, minder of anders uit te voeren. Zij roept op om hier samen met de gemeenten aan te werken. Ook gemeente Almere benoemt de financiële grenzen van haar eigen gemeentebegroting.

Reactie Dagelijks Bestuur:

Het Dagelijks Bestuur heeft oog voor de knellende financiële positie waarin sommige gemeenten zich bevinden. In dit licht blijft het Dagelijks Bestuur waakzaam dat GGD Flevoland haar taken slim organiseert en samenwerkt teneinde zo efficiënt mogelijk te kunnen werken. De resultaten van de bestuurlijke opdracht onderstrepen dit beeld.

GGD Flevoland werkt, mede in het licht van de financiële situatie van gemeenten, sinds 2025 met een beleidsarme begroting. Extra middelen die worden voorgesteld zijn gericht om de begroting structureel sluitend te maken en de risico's te mitigeren. Daarnaast wordt de basis van de organisatie van GGD Flevoland op orde gebracht, Hiermee wordt door het Dagelijks Bestuur beoogt om de risico's die gemeenten lopen vanwege de kwetsbaarheid van de GGD niet verder op te laten lopen.

6. Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's)

Gemeente Dronten verzoekt om samen met de aangesloten gemeenten te werken met gezamenlijke KPI's, om zo meer inzicht te krijgen in de effecten per taak van de dienstverlening van GGD Flevoland zoals vastgelegd in de Wet Publieke Gezondheid.

Reactie Dagelijks Bestuur:

Het Dagelijks Bestuur ondersteunt het voorstel om vanaf 2026 gezamenlijk KPI's te ontwikkelen. Wij zien dit als een goede stap richting meer inzicht en sturingsmogelijkheden binnen de publieke gezondheid voor zowel gemeenten als GGD. Het draagt bij aan transparantie en versterkt de samenwerking. De hierboven genoemde nieuwe bestuursopdracht zou hier goed op aansluiten.

7. Risico's door korting op Rijksmiddelen Specifieke Uitkering (SPUK)

Gemeente Noordoostpolder benoemt het in de ontwerpbegroting geadresseerde risico rondom het wegvallen van SPUKS als aandachtspunt, omdat het bestuur heeft besloten voorlopig geen invulling te geven aan dit risico en kan het mogelijk in de toekomst, om de dienstverlening op peil te houden, tot gevolg zou kunnen hebben dat de inwonerbijdrage verhoogd moet worden.

Reactie Dagelijks Bestuur:

Dit risico is opgenomen in de risicoparagraaf van de ontwerpbegroting. Er wordt gedeeltelijk op geanticipeerd met beheersmaatregelen. Het Dagelijks Bestuur vraagt samen met gemeenten aandacht aan het Rijk voor voldoende financiering.

8. Doelstellingen realiseren naar aanleiding van de bestuursopdracht

Gemeente Urk stelt dat zij de keuze voor gerichte versterken ondersteunt en de investeringen die nodig zijn om de dienstverlening op wettelijk niveau te krijgen. Daarbij verwacht de gemeente wel dat deze middelen afdoende zijn om deze doelstellingen te realiseren.

Reactie Dagelijks Bestuur:

Het gericht versterken op Algemene Gezondheidszorg en Jeugdgezondheidszorg versterkt de dienstverlening naar het wettelijk niveau.

9. Teneur

Gemeente Noordoostpolder stelt dat zij de zorgen en uitdagingen uit de inleiding deelt, maar wil meegeven om de kansen te blijven zien en de teneur positiever te maken.

Reactie Dagelijks Bestuur:

Het Dagelijks Bestuur dankt u voor uw positieve insteek en onderschrijft deze volledig. Met een constructieve en positieve grondhouding en inzet voor de publieke gezondheid in Flevoland stelt het Dagelijks Bestuur vast dat er wel uitdagingen zijn om te agenderen en aan te pakken.

Vervolgprocedure

Het Dagelijks Bestuur hoopt u met deze brief voldoende geïnformeerd te hebben over de binnengekomen zienswijzen van de deelnemende gemeenten alsook haar eigen reactie hierop.

Deze reactienota wordt eveneens gevoegd bij de vaststelling van de begroting 2026 die 9 oktober 2025 bij het Algemeen Bestuur voorligt. Na vaststelling door het Algemeen Bestuur, ontvangt u de definitieve programma begroting 2026 ter informatie.

Hoogachtend,

Namens het Dagelijks bestuur,

Ondertekening voorzitter en secretaris

Bijlage 1: overzicht zienswijzen gemeenteraden op de ontwerpbegroting GGD Flevoland 2026 e.v.

Ontvangen zienswijzen Ontwerpbegroting 2026																													
Gemeente	Zienswijze																												
Almere	De GGD is een belangrijke partner voor de gemeente Almere en wij waarderen uw inzet om de publieke gezondheid van Almeerders – en alle Flevolandse – te bevorderen. Het meest recente rapport van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd geeft helder weer dat de Algemeen Bestuurlijke toekomst van de publieke gezondheidszorg onzeker is. Dit sluit aan op uw signaal dat de GGD Flevoland na jaren van zo efficiënt mogelijke dienstverlening de grenzen van deze mogelijkheid heeft bereikt. Tegelijkertijd moeten wij als raad constateren dat de financiële grenzen van de gemeente tevens bereikt zijn. Dit maakt dat wij integrale afwegingen moeten maken hoe de dienstverlening aan Almeerders eruit moet zien. In de ontwerpbegroting 2026 van de GGD Flevoland zitten budgetverhogingen die niet passen binnen de begroting van de gemeente Almere. De opgenomen inwonersbijdrage van de gemeente Almere in de begroting van de GGD Flevoland bedraagt in 2026 € 7.282.000, oplopend tot € 7.557.000 in 2029. Hierin zitten een aantal begrotingsposten en beleidskeuzes waar wij een integrale afweging over willen maken. Dit is niet mogelijk via de ontwerpbegroting. Als de begroting niet wordt aangepast, leidt dit voor de gemeente Almere voor een tekort van € 732.000. Wij zijn het niet eens met de volgende onderdelen van de begroting van de GGD: <table border="1"> <thead> <tr> <th>Onderwerp</th><th>2024</th><th>2025</th><th>2026</th><th>2027</th><th>2028</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>a. Versterking AGZ</td><td></td><td>505</td><td>505</td><td>505</td><td>505</td></tr> <tr> <td>b. Versterken JGZ</td><td></td><td>665</td><td>665</td><td>665</td><td>665</td></tr> <tr> <td>Totaal</td><td></td><td>1.170</td><td>1.170</td><td>1.170</td><td>1.170</td></tr> </tbody> </table> 1. Versterking AGZ De landelijke COVID-pandemie heeft aangetoond dat er meer geïnvesteerd moet worden in de infectieziektenbestrijding. Het inmiddels demissionaire Algemeen Bestuurinnet heeft besloten om te bezuinigen op de infectieziektenbestrijding. Hoewel wij onze gemeentelijke verantwoordelijkheid in dit dossier niet ontkennen, willen wij een integrale afweging maken of hier aanvullende gemeentelijke middelen vrijgemaakt voor moeten worden. Ook willen wij met u en andere gemeenten samenwerken om met het Rijk in gesprek te gaan over een nieuwe Rijksdekking voor deze taak. Echter zijn wij er als gemeente niet verantwoordelijk voor om het wegvallen van rijksmiddelen te compenseren. Niet akkoord te gaan met verhoging van de inwonersbijdrage van € 505.000; aandeel gemeente Almere € 253.000. 2. Versterking JGZ De gezondheidszorg aan jeugdigen staat in Almere onder druk. Dit zien wij terug op scholen, in de jeugdzorg en in de consultatiebureaus. Zoals bekend staan de middelen voor jeugdhulp en jeugdgezondheidszorg zwaar onder druk. Dit betekent dat wij als gemeente een keuze moeten maken met schaarse middelen. Dit vraagt om een integrale afweging welke niet gemaakt kan worden met voorliggende programma's Algemeen Bestuuregrotion. Daarom vragen wij u deze post uit de begroting te halen. Niet akkoord te gaan met verhoging van de inwonersbijdrage van € 665.000, aandeel gemeente Almere € 332.000 (beschikbaar € 150.000 vanuit huidige financiering plustaaak van de gemeente Almere). Conclusie					Onderwerp	2024	2025	2026	2027	2028	a. Versterking AGZ		505	505	505	505	b. Versterken JGZ		665	665	665	665	Totaal		1.170	1.170	1.170	1.170
Onderwerp	2024	2025	2026	2027	2028																								
a. Versterking AGZ		505	505	505	505																								
b. Versterken JGZ		665	665	665	665																								
Totaal		1.170	1.170	1.170	1.170																								

	Wij constateren dat de ontwerpbegroting 2026 van de GGD Flevoland niet aansluit op de meerjarenbegroting van de gemeente Almere. Op basis van deze zienswijze betekent dat dat de gemeente Almere in haar begroting van 2026 rekening houdt met een reguliere verhoging van de inwonersbijdrage van € 277.000, de verhoging van € 125.000 voor de versterking van de bestuursondersteuning en de verhoging van € 172.000 voor de versterking van de dienstverlening. Daarnaast werken we samen met de GGD toe naar een toekomstbestendige GGD met basisdienstverlening op wettelijk niveau. We realiseren ons dat er extra investeringen nodig zijn maar willen deze gericht en goed onderbouwd aan u voorleggen. Voor ons is de eerste stap een integrale afweging rondom de financiering van verschillende taken van de GGD (lokaal, regionaal en GR) zoals consultatiebureauzorg, het rijksvaccinatieprogramma, de zorgstructuur op scholen, versterking van het gezondheidsbeleid en aanpalende ontwikkelingen rondom het sociaal domein.
Dronten	Wij hebben dan ook geconstateerd dat de begroting 2026 + meerjarenraming 2026-2028 in lijn is met de bestuurlijke afspraken van het Algemeen Bestuur en DAGELIJKS BESTUUR van de GGD Flevoland. Wij waarderen de inzet van het GGD bestuur om vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid met Flevolandse gemeenten te bouwen aan een toekomstbestendige GGD. Als gemeente Dronten waarderen wij de wijze hoe er op een gezamenlijke manier gewerkt is aan de bestuurlijke opdracht. Maar hebben ook zorgen over de toekomst. Om voorbereid te kunnen zijn op de groei van Dronten, de maatschappelijke uitdagingen maar vooral in te kunnen zetten op het effect 'Meer gezonde inwoners' achten wij het noodzakelijk om extra financiering vrij te maken voor een toekomstbestendige organisatie. Het uitvoeren van wettelijke taken op minimaal niveau is hiervoor vanuit ons perspectief een must en wij willen ons dan ook inzetten om voor alle taken te gaan voor een passende en minimale uitvoering, met prioriteit van de taken JGZ, Algemene Gezondheidszorg en Infectieziektebestrijding, die op dit moment onder druk liggen. Het niet of minder bijdragen dan de voorgestelde inwonersbijdrage gaat ten koste van de uitvoering van JGZ, Algemene Gezondheidszorg en/of Infectieziektebestrijding. Als gemeente staan wij voor een gezonde samenleving en minimale uitvoering van de wet Publieke Gezondheid is daarbij voor ons geen optie, maar een noodzaak. Het niet beschikbaar stellen van extra middelen heeft directe impact op de gezondheid van onze inwoners en dit is ons inziens geen wenselijke situatie wanneer er bijvoorbeeld geen paraatheid is tijdens een uitbraak van een infectieziekte. Tevens zien wij de noodzakelijkheid van het werken aan een gezonde organisatie waarbij de financiën op orde zijn en er tegenslagen opgevangen kunnen worden. Hierin is een meerjarige sluitende begroting de leidraad en op termijn de wens om ruimte te creëren voor een stevig, innovatief en duurzaam beleidskader. In gezamenlijkheid willen wij hier aan werken de komende jaren in passende stappen. Conclusie Wij gaan akkoord met het voorstel ontwerpbegroting 2026 + de meerjarenraming 2026-2028 van GGD Flevoland zoals is vastgesteld op 25 september 2025 tijdens de gemeenteraadsvergadering. <i>De gemeentelijke bijdrage van de gemeente Dronten aan de GGD Flevoland bedraagt maximaal € 1.424.000 voor de begroting van 2026. Wij onderkennen de noodzaak van de ophoging door indexatie en inwonersgroei. Tevens zijn wij van mening dat de taken vanuit de wet Publieke Gezondheid tenminste op minimum niveau moeten worden uitgevoerd en zien de extra impuls op het gebied van Algemene Gezondheidszorg, JGZ en Infectieziektebestrijding dan ook als noodzakelijk.</i>

	Aanvullend Tevens verzoeken wij om vanaf 2026, samen met de aangesloten gemeenten van de GGD Flevoland, te gaan werken aan een opzet voor gezamenlijke KPI's. Hiermee willen we inzicht verkrijgen in de effecten van de dienstverlening van GGD Flevoland per taak zoals vastgelegd in de Wet Publieke Gezondheid. Door dit inzicht wordt duidelijker in hoeverre de beoogde doelstellingen en effecten worden behaald met de uitgevoerde diensten door GGD Flevoland en ontstaat de mogelijkheid om tijdig bij te sturen waar nodig zowel regionaal als lokaal. Tot slot, willen wij benadrukken dat wij uw inzet voor de gezondheid van onze inwoners waarderen en kijken uit om de samenwerking met elkaar voort te zetten in 2026.
Lelystad	Ondanks het in de aanbiedingsbrief benoemde gelopen proces om te komen tot de ontwerpbegroting 2026, ontbreekt het naar onze mening aan voldoende heldere argumenten en onderbouwing. De ontwerpbegroting van de GGD Flevoland zoals deze nu voorligt geeft onvoldoende inzicht waar budgetten aan warden besteed. Daarnaast is de begroting zodanig opgebouwd dat het niet mogelijk is om op detailniveau een amendement in te dienen. De huidige tekst is van dien aard dat er naar ons inziens alleen de mogelijkheid er is om in te stemmen met de huidige begroting of deze in zijn geheel af te wijzen. Dat vinden wij een onwenselijke situatie, we willen graag de mogelijkheid krijgen om invloed te kunnen uitoefenen op de begroting. We roepen de GGD Flevoland met klem op om de ontwerpbegroting uit te splitsen per kostenpost, zodat het gemeentebestuur de mogelijkheid heeft om per kostenpost kenbaar te maken of zij wel of niet kunnen instemmen met de ophoging per kostenpost. Verder hebben we twijfels over het doorlopen proces om te komen tot de voorliggende ontwerpbegroting. Wij roepen de GGD Flevoland daarom tevens op om op de onderdelen JGZ/AGZ grondiger proces, met meer onderbouwing per ophoging, te lopen tot er over kan worden gegaan tot besluit. Deze zienswijze is uitgesplitst naar de verscheidene onderdelen in de ontwerpbegroting 2026 van de GGD Flevoland: 1. Wijziging budget ten gevolge van inwonergroei 2025 & indexering prijzen en lonen 2026 Akkoord met de ophoging van de inwonerbijdrage voor de gemeente Lelystad ten gevolge van inwonersgroei 2025 en indexatie prijzen en lonen 2026. 2. Dekking financieel tekort (onderdeel JGZ) Op basis van de ons beschikbare gegevens is onduidelijk wat er met deze middelen wordt gedaan. Indien nodig kan voor 2026 de begroting eenmalig nog incidenteel worden opgehoogd voor dit onderdeel om wel een sluitende begroting te krijgen. Echter, zal er nog verdere duiding nodig zijn voordat dit punt structureel in de begroting kan worden opgenomen. Dit zal in samenhang met punt 5 moeten worden uitgewerkt en beoordeeld. 3. Versterking bestuursondersteuning Akkoord met de ophoging van de inwonerbijdrage voor de gemeente Lelystad op het onderdeel versterking bestuursondersteuning. 4. Versterking AGZ Niet akkoord met de verhoging van de inwonerbijdrage voor de gemeente Lelystad op het onderdeel versterking AGZ. Er is nog onvoldoende onderbouwing op de inhoud. In afwachting van een helder omschreven onderbouwing kan hier eventueel mee worden ingestemd op een later

	moment (begrotingswijziging). 5. Versterking JGZ Niet akkoord met de verhoging van de inwonerbijdrage voor de gemeente Lelystad op het onderdeel versterking JGZ. Er is nog onvoldoende onderbouwing op de inhoud en de effecten op andere financiële stromen binnen de GGD Flevoland. Zo is er geen zicht op welke activiteiten worden geïntensiveerd en hoe tot zich verhoudt tot de inkoop van plusproducten. Wij gaan ervan uit dat u onze oproep ter harte neemt, zodat tijdens de vergadering van het Algemeen Bestuur waarin de begroting wordt vastgesteld er gekomen kan worden tot een eenduidig besluit van de leden. Indien uw bestuur ervoor kiest geen aangepaste begroting ter vaststelling voor te leggen aan het Algemeen Bestuur zal dit van invloed zijn op de wijze waarop de bestuurder van de gemeente Lelystad zal stemmen. Conclusie Zoals in de bovenstaande punten 1, incidenteel 2 en 3 (mits de nadere informatie wordt aangeleverd), aangegeven, kunnen wij hiermee instemmen. Indien alleen deze onderdelen tijdens de vergadering van het Algemeen Bestuur ter besluitvorming worden voorgeld, kan de GGD de begroting voor 2026 sluitend maken en tijdig aanbieden bij de provincie. Voor de overige punten kan de gemeente Lelystad niet instemmen en dus geen middelen beschikbaar stellen. Hier ontbreekt, naar inzicht van de gemeente Lelystad momenteel nog een complete en transparante uitwerking om een weloverwogen beslissing te kunnen maken. Op basis van bovenstaande zienswijze betekent dat gemeente Lelystad in haar begroting van 2026 rekening houdt met een inwonersbijdrage van € 2.470.000.
Noordoostpolder	1. Proces Het proces om te komen tot een zienswijze valt nu vlak voor het zomerreces. Wij verzoeken u daarom volgend jaar rekening te houden met het vergaderschema van het college en van de raad, zodat het proces om een zienswijze in te dienen niet in het zomerreces valt. 2. Teneur in de ontwerpbegroting Wij herkennen de zorgen en uitdagingen zoals genoemd in de inleiding van de ontwerpbegroting 2026. Wel willen wij jullie meegeven om de kansen te blijven zien en de teneur positiever te maken. 3. Risico korting Specifieke Uitkering (SPUK) In de ontwerpbegroting geeft de GGD aan dat er risico's kunnen ontstaan in de toekomst met betrekking tot het wegvallen van SPUK-middelen. Het bestuur heeft besloten voorlopig geen invulling te geven aan dit risico. Wanneer middelen tekortschieten voor de uitvoer van wettelijke taken kan worden besloten dit uit de inwonerbijdrage te financieren. Als we de dienstverlening van de GGD in de toekomst op peil willen houden kan dit risico betekenen dat de inwonerbijdrage in de toekomst verder moet worden verhoogd. Vervolg bestuurlijke opdracht In de aanbiedingsbrief bij de Ontwerpbegroting 2025 heeft de GGD toelichting gegeven op de invulling en het vervolg van de bestuurlijke opdracht. Op basis van de uitgangspunten, het verkregen inzicht en de wens tot een structureel sluitende begroting heeft het bestuur besloten het scenario gericht versterken te verwerken in de ontwerpbegroting. De uitwerking van bovenstaand scenario in de ontwerpbegroting heeft de volgende consequenties voor de inwonerbijdrage vanuit de gemeente Noordoostpolder: 4. Bestuurlijke opdracht - structureel dekken van de tekorten

	Om de kwaliteit van de publieke gezondheid te borgen en in de toekomst te versterken wil het bestuur van GGD Flevoland een impuls geven aan de bedrijfsvoering. In 2025 bleek de begroting van GGD Flevoland niet meerjarig sluitend. Het bestuur heeft destijds besloten de structurele kosten deels incidenteel te dekken uit de inwonerbijdrage, en deels op te lossen binnen de eigen begroting. Voor 2026 geldt dat dit tekort structureel wordt opgevangen binnen de begroting van de GGD. Voor de gemeente Noordoostpolder zal dit een stijging betekenen van de inwonerbijdrage van € 38.000,-. De noodzaak hiervan wordt gezien. 5. Bestuurlijke opdracht - versterken Bestuursondersteuning Bestuur, directie en ambtelijke ondersteuning van de gemeenten hebben uitgesproken de kwaliteit van stukken, de tijdigheid van het aanleveren van stukken en de afstemming en samenwerking met de GGD te willen verbeteren. Hiermee vindt een professionalisering plaats binnen de GGD Flevoland. Noordoostpolder ziet de noodzakelijkheid in van de versterking van de bestuursondersteuning. Dit heeft tot gevolg dat de inwonerbijdrage structureel met € 28.000,- stijgt. 6. Bestuurlijke opdracht - versterking AGZ De Algemene Gezondheidszorg zet zich in voor de bescherming van de gezondheid van alle inwoners van Flevoland, door het voorkomen van (de verspreiding van) infectieziekten, het minimaliseren van de negatieve invloed van het milieu op de gezondheid en het stimuleren van seksuele gezondheid. Middels gerichte investering op de formatie op het thema Infectieziektebestrijding (IZB) wil de GGD de wettelijke Bestuursaanpak van AGZ vergroten. Deze gerichte versterking zal de inwonerbijdrage structureel doen laten stijgen met € 56.000,-. De gemeente Noordoostpolder vindt de wettelijke Bestuursaanpak van de algemene gezondheidszorg belangrijk en kan instemmen met de aangekondigde versterking. 7. Bestuurlijke opdracht - versterking JGZ De Jeugdgezondheidszorg voorziet in opvoedondersteuning en draagt in en om scholen bij aan het normaliseren van problematiek. Daarom is de JGZ een belangrijk partner in het Jeugddomein en worden de Jeugdwet taken en JGZ-taken ook in samenhang georganiseerd. Juist in tijden waar druk op de jeugdhulp en JGGZ-voorzieningen groot is en de mentale gezondheid van de jeugd verslechtert kan JGZ bijdragen aan het voorkomen van inzet van dure jeugdvoorzieningen. De GGD zet in op het versterken van de zorgstructuur in en om scholen door inzet Jeugdgezondheidszorg professionals. Dit betekent een extra inzet van artsen en verpleegkundigen. Voor de inwonerbijdrage van de gemeente Noordoostpolder betekent dit een structurele stijging van € 74.000,-. Gezien bovenstaande redenering kan de gemeente Noordoostpolder zich vinden in een versterking van de JGZ. Conclusie Wij constateren dat de ontwerpbegroting 2026 van de GGD Flevoland niet aansluit met de meerjarenbegroting van de gemeente Noordoostpolder. Op basis van deze zienswijze betekent dat gemeente Noordoostpolder in haar begroting van 2026 rekening houdt met een inwonersbijdrage van € 1.611.419 en loopt op tot € 1.672.265 in 2028. In totaal betekent dit een stijging van € 179.195,- voor de inwonerbijdrage in 2026.
Urk	1. U houdt rekening met de financiële situatie van gemeenten Wij dringen er bij u op aan dat u kritisch blijft kijken naar mogelijkheden om taken efficiënter, minder of anders uit te voeren. Dit gezien de ongunstige financiële situatie waarin de gemeenten (en dus ook Urk) verkeren vanaf 2026. De gemeente Urk gaat uit van een bijdrage in de bezuinigingsopgave van 5% op de gemeenschappelijke

	regelingen. Om deze bezuinigingsopgave te realiseren roepen wij de GGD op om hier samen met de gemeenten mee aan de slag te gaan. 2. Tijdig indienen ontwerpbegroting De ontwerpbegroting was vorig jaar in een later stadium aanboden aan de gemeenteraad, zonder stevige verklaring. Dit jaar is er vooraf uitstel gevraagd aan de provincie waardoor het tijdspad nogmaals afwijkt. Wij zouden graag zien dat het streven is om de ontwerpbegroting voor 2027 aan te bieden vóór 30 april 2026 (conform artikel 25 van de gewijzigde GR). 3. Bestuursopdracht De bestuursopdracht heeft geresulteerd in een gewogen proces waarin voor het scenario 'Gericht Versterken' is gekozen. Echter vraagt dit een forse investering welke we willen maken om de kwaliteit van dienstverlening op het wettelijk niveau te krijgen. Door deze tekorten te dekken en in te gaan op het appèl voor versterking wordt echter wel verwacht dat deze middelen afdoende zijn om deze doelstellingen te realiseren. 4. Oproep tot informeren gemeenteraad Middels een informatieve raadssessie bieden wij u de gelegenheid om ons mee te nemen in alle ontwikkelingen, inhoudelijk en financieel.
Zeewolde	Op 2 oktober 2025 heeft de gemeenteraad van Zeewolde besloten geen zienswijze in te dienen tegen de ontwerpbegroting 2026.